

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
Прикарпатський національний університет імені Василя
Стефаника

Кафедра обліку і аудиту

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до проведення практичних занять з дисципліни
«ОБЛІК НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ»
для студентів за напрямом підготовки
«Облік і аудит»
денної та заочної форми навчання

Івано-Франківськ
2012

Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Облік на підприємствах малого бізнесу» для студентів за напрямом підготовки «Облік і аудит» денної та заочної форми навчання / Укл. Якубів В.М., Жук О.І. Івано-Франківськ: 2012. - 32 стор.

Укладачі: д.е.н., професор кафедри обліку і аудиту В.М. Якубів
к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту О.І. Жук
к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту Д.І. Шеленко

Рецензент: д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і аудиту І.Ф. Баланюк

Затверджено на засіданні кафедри «Облік і аудит» (Протокол №8 від 30.12.2010р.)

Методичні вказівки передбачають надання методичної та практичної допомоги студентам денної і заочної форм навчання при підготовці до практичних занять та самостійному вивченню окремих тем курсу

ЗМІСТ

- I. Вступ
- II. Структура дисципліни “Облік на підприємствах малого бізнесу”
- III. Зміст дисципліни за темами
- IV. Практичні завдання
- V. Тестові завдання для перевірки знань
- VI. Тематика рефератів
- VII. Основні критерії оцінювання
- VIII. Список літератури

I. ВСТУП

Становлення та функціонування економіки України в період транзицій обумовлює використання нових форм господарювання, що базуються на приватній власності. В першу чергу це стосується розвитку середнього та малого бізнесу. Управління підприємствами малого бізнесу не можливе без теоретичних знань та практичних навичок організації обліку. Дисципліна “Організація бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу” має подати майбутнім фахівцям з обліку і аудиту знання та практичні навички з питань ведення бухгалтерського обліку на малих підприємствах.

Головною метою практичних знань є набуття практичних навичок формування та заповнення первинних документів та реєстрів обліку з використанням спрощеного Плану рахунків; складання статистичної, податкової та бухгалтерської звітності підприємств малого бізнесу.

II. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ “ОБЛІК НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ”

Назва теми	Кількість годин			
	Всього го	У тому числі		
		лекц ії	практичн их	СРС
Змістовий модуль №1				
Тема 1. Особливості побудови бухгалтерського обліку в малому бізнесі.	8	2		6
Тема 2. Облік статутного капіталу та інших власних коштів.	10	2	2	6
Тема 3. Облік грошових коштів, цінних паперів та розрахунків.	14	4	4	6
Тема 4. Облік праці та її оплати. Облік страхування персоналу.	10	4	2	4
Тема 5. Облік виробничих запасів.	10	2	2	6
Кількість годин у першому змістовому модулі	52	14	10	28
Змістовий модуль №2				
Тема 6. Облік основних засобів та нематеріальних активів.	10	4	2	4
Тема 7. Облік затрат на виробництво і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг).	12	4	2	6
Тема 8. Облік готової продукції та її реалізації.	6	2		4
Тема 9. Облік торговельної діяльності.	12	4	2	6
Тема 10. Облік фінансових результатів та їх використання.	6	2		4
Тема 11. Узагальнення даних обліку та складання бухгалтерської звітності.	10	2	2	6
Кількість годин у другому змістовому модулі	56	18	8	30
Разом за V семестр	108	32	18	58

III. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

ТЕМА 1. Особливості побудови бухгалтерського обліку в малому бізнесі.

1.1 Основи побудови бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу. Фактори, що впливають на побудову обліку: форма власності, вид підприємницької діяльності, характер діяльності, розмір підприємства.

1.2 Форми обліку на малих підприємствах. План рахунків.

1.3 Фінансова звітність малих підприємств.

Контрольні питання:

1. Критерії віднесення до малого підприємства?
2. За яким Положенням (Стандартом) бухгалтерського обліку формується фінансова звітність малого підприємства?
3. Яка форма обліку використовується на підприємствах малого підприємства?
4. Які журнали за журнальною формою рекомендовані для малих підприємств?
5. Особливості Плану рахунків малих підприємств?
6. Чи використовується на малих підприємствах рахунок 63 "Розрахунки з постачальниками і підрядниками"?
7. На якому рахунку бухгалтерського обліку здійснюються записи за операціями постачання продукції (товарів, робіт, послуг)?
8. Яким Методологічним положенням регулюється організація синтетичного обліку на малих підприємствах?
9. Назвіть бухгалтерські реєстри малих підприємств?

ТЕМА 2. Облік статутного капіталу та інших власних коштів.

2.1 Основи побудови власності засновників.

2.2 Облік формування і змін статутного фонду на малих підприємствах

різних форм власності.

2.3 . Облік інших власних коштів: фондів, резервів.

Контрольні запитання:

1. Якими нормативними документами регулюється порядок створення малого підприємства?
2. На яких рахунках бухгалтерського обліку відображаються операції з формування статутного капіталу підприємства?
3. У яких регістрах обліку відображаються операції з формування статутного капіталу підприємства?

ТЕМА 3. Облік грошових коштів, цінних паперів та розрахунків.

3.1 Особливості побудови обліку грошових коштів у касі , на рахунках у банку(розрахунковому, валютному, спеціальних рахунках).

3.2 Облік розрахунків з підзвітними особами , постачальниками і покупцями, різними дебіторами і кредиторами.

3.3 Облік кредитних операцій та позичкових коштів.

Контрольні запитання:

1. На яких рахунках обліковують операції з готівкою в національній та іноземній валюті?
2. Правила ведення касової книги?
3. Як формуються прибуткові та видаткові касові ордери?
4. Як формується звіт касира?
5. Які умови зберігання готівки в касі?
6. Як часто здійснюють раптову перевірку каси?
7. Якими нормативними документами регламентуються безготівкові операції в банку з розрахунків?
8. На основі яких первинних документів здійснюють записи в “Журналі обліку господарських операцій ” та “Відомості ІМ обліку готівки і грошових документів ”?

ТЕМА 4. Облік праці та її оплати. Облік страхування персоналу.

4.1. Особливості побудови обліку праці та її оплати на малих підприємствах.

4.2. Аналітичний і синтетичний облік розрахунків по оплаті праці та інших виплатах.

4.3. Облік операцій по страхуванню персоналу та розрахунків з фондами і облік виплат за рахунками фондів страхування.

Контрольні запитання:

1. *На яких рахунках бухгалтерського обліку ведуть облік нарахування заробітної плати на малому підприємстві?*

2. *На яких рахунках бухгалтерського обліку здійснюють облік утримань заробітної плати на малому підприємстві?*

3. *У яких регістрах обліку відображаються операції з формування статутного капіталу підприємства*

ТЕМА 5. Облік виробничих запасів.

5.1 Оцінка виробничих запасів.

5.2 Облік наявності та руху виробничих запасів у матеріально відповідальних осіб (за місцем зберігання).

5.3 Документальне оформлення руху запасів.

Контрольні питання

1. *Яким Положенням (Стандартом) регулюється облік запасів, в тому числі виробничих?*

2. *На яких рахунках малі підприємства обліковують запаси та готову продукцію?*

3. *Яким чином та згідно з якими первинними документами формується реєстр спрощеної форми обліку “Відомість 2М обліку запасів”?*

4. *Які існують особливості обліку малоцінних і швидкозношуваних*

предметів при передачі в експлуатацію та в процесі використання?

5. Які бухгалтерські запаси здійснюють в разі придбання запасів при попередній оплаті за них постачальником?

6. Які бухгалтерські запаси здійснюють в разі придбання запасів з наступною оплатою за них постачальником?

7. Як здійснюється розрахунок приросту (убутку) балансової вартості запасів?

8. Назвіть схему первинного обліку готової продукції? 9. Згідно з якими первинними документами відображають надходження товарів на малих підприємствах?

10. На яких рахунках здійснюється синтетичний облік товарів?

11. Яким чином визначається торгова націнка?

12. Які особливості обліку товарів на малих підприємствах роздрібної торгівлі?

ТЕМА 6. Облік основних засобів та нематеріальних активів.

6.1 Визнання, класифікація та оцінка основних засобів.

6.2 Документальне оформлення наявності та руху основних засобів.

Синтетичний та аналітичний облік основних засобів.

6.3 Облік надходження та вибуття основних засобів.

6.4 Облік амортизації основних засобів.

Контрольні запитання:

1. Згідно з яким Положенням (Стандартом) здійснюється облік основних засобів?

2. Класифікація основних засобів у податковому обліку.

3. Що є одиницею обліку основних засобів?

4. Які первинні документи використовують для обліку надходження та вибуття основних засобів малі підприємства?

5. Якими бухгалтерськими запасами оприбутковують основні засоби малі підприємства?

6. Якими бухгалтерськими запасами відображають ліквідацію основних засобів?

7. На основі яких даних здійснюють запаси у “Відомості 4М необоротних активів...”?

8. В якому бухгалтерському реєстрі відображають операції за кредитом рахунка 10 “Основні засоби” в разі застосування журнальної форми обліку?

9. Які бухгалтерські записи здійснюють при бартерному обміні подібними активами?

10. Які бухгалтерські запаси здійснюють при бартерному обміні неподібними активами?

11. Які бухгалтерські записи здійснюють в разі дооцінки та уцінки об’єкта основних засобів?

12. Якими Положенням (Стандартом) бухгалтерського обліку регулюється облік нематеріальних активів?

13. Як здійснюють аналітичний облік нематеріальних активів за спрощеною формою обліку?

14. В якому реєстрі аналітичного обліку ведуть облік нематеріальних активів за журнальною формою обліку?

15. Якими бухгалтерськими записами відображається знос основних засобів та нематеріальних активів?

ТЕМА 7. Облік затрат на виробництво і калькулювання собівартості продукції(робіт, послуг).

7.1 Калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг).

7.2 Списання витрат суб’єктами малого бізнесу.

Контрольні питання

1. Яка схема обліку за розрахунком 37 “Розрахунки з іншими дебіторами” ?

2. Згідно з якими первинними документами здійснюють оплату

покупцям і замовникам?

3. Які бухгалтерські записи здійснюються при попередній оплаті розрахунків з покупцями і замовниками?

4. Які бухгалтерські записи здійснюються при наступній оплаті розрахунків з покупцями і замовниками ?

5. Як формується “Відомість 3М обліку розрахунків з дебіторами і кредиторамі...”

6. Як формується Журнал 3 в разі використання журнально-ордерної форми обліку?

7. Які умови використання Відомості 3.3 та Реєстру операцій за розрахунками з покупцями і замовниками?

ТЕМА 8. Облік готової продукції та її реалізації.

8.1 Особливості обліку готової продукції та реалізації товарів, робіт, послуг.

Контрольні запитання:

1. Які бухгалтерські записи здійснюються при отриманні з виробництва готової продукції?

2. Які бухгалтерські записи здійснюються при попередній оплаті розрахунків з покупцями і замовниками?

3. Які бухгалтерські записи здійснюються при наступній оплаті розрахунків з покупцями і замовниками ?

4. Як формується “Відомість 2М обліку запасів

5. На яких рахунках малі підприємства обліковують запаси та готову продукцію?

ТЕМА 9. Облік торговельної діяльності.

9.1. Правове регулювання торговельної діяльності.

9.2. Поняття та оцінка товарів. Документальне оформлення і облік наявності і руху товарів.

Контрольні запитання:

1. *На яких рахунках малі підприємства обліковують товари?*
2. *Які бухгалтерські запаси здійснюють при реалізації товарів?*
3. *Охарактеризувати виникнення податкових зобов'язань при розрахунках з покупцями.*

ТЕМА 10. Облік фінансових результатів та їх використання.

10.1. Порядок формування фінансового результату

10.2. Облік прибутку на малих підприємствах.

Контрольні запитання:

1. *Які бухгалтерські записи здійснюють при наступній оплаті розрахунків з покупцями і замовниками ?*
2. *У якому обліковому реєстрі відображаються операції з формування фінансових результатів малого підприємства?*
2. *Як формується “Відомість ЗМ обліку розрахунків з дебіторами і кредиторами...”?*

ТЕМА 11. Узагальнення даних обліку та складання бухгалтерської звітності.

11.1 Особливості складання бухгалтерського балансу. Баланс (форма №1-

11.2. Звіт про фінансові результати (форма №2-М)

Контрольні запитання:

1. *На основі яких реєстрів здійснюють записи у “Журналі обліку господарських операцій”?*
2. *Яким способом та за яким порядком здійснюють записи у “Журналі обліку господарських операцій”?*
3. *На основі яких даних формується “Оборотно-сальдова відомість”?*
4. *Які способи формування Головної книги?*
5. *З якою метою складають Шаховий баланс?*
6. *Що таке звітність малих підприємств?*
7. *Що є підставою для організації складання і подання звітності про діяльність малого підприємства?*
8. *Яким чином вносять виправлення у звітні форми?*
9. *Яким чином здійснюють перевірку залишків на активних та пасивних*

рахунках?

10. Яким чином здійснюють перевірку залишків за активно-пасивними рахунками?

IV. ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

Завдання 1.

Для виробничих потреб підприємство придбало легковий автомобіль вартістю 18000грн. на умові передоплати. При реєстрації автомобіля було сплачено збір на пенсійне страхування.

Необхідно відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку із застосуванням спрощеного плану рахунків.

Завдання 2.

Підприємство – суб'єкт малого підприємництва отримало в якості внеску до статутного капіталу оргтехніку на загальну суму 6500грн. Частина оргтехніки вартістю 1200грн. призначена для цілей обслуговування виробничого процесу, а решта – призначена для загальногосподарських цілей.

На підприємстві прийнято рішення про нарахування амортизації (зносу) за нормами та методами, передбаченими податковим законодавством.

Необхідно відобразити на рахунках бухгалтерського обліку підприємства з використанням спрощеного плану рахунків отримання оргтехніки та нарахування амортизації в місяці, наступному за місяцем оприбуткування.

Завдання 3.

На балансі підприємства – суб'єкта малого підприємництва обліковується комп'ютер. Первісна вартість якого складає 7000грн.. сума нарахованого зносу

за даними бухгалтерського обліку – 1200грн. Керівництвом було прийняте рішення про передачу комп'ютера релігійній організації.

Необхідно відобразити наведену операцію в бухгалтерському обліку підприємства з використанням спрощеного плану рахунків.

Завдання 4.

На балансі підприємства – суб'єкта малого підприємництва перебуває будівля. Первісна вартість будівлі становить 120000грн., сума 11

нарахованого зносу – 2500 грн. У 3 кварталі ц.р. на підприємстві було прийняте рішення провести реконструкцію будівлі. Для цієї мети було укладено договір з проектним інститутом про розроблення відповідної проектної документації.

Вартість договору склала 3600грн. (у т.ч. ПДВ). Крім того, для виконання робіт з реконструкції було укладено договір з підрядною організацією на суму 24460грн. (у т.ч. ПДВ).

Необхідно відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку із використанням спрощеного плану рахунків.

Завдання 5.

Підприємство – суб'єкт малого підприємництва безоплатно отримало в січні ц.р. виробниче обладнання вартістю 36500грн. Транспортній організації за доставку обладнання було сплачено 48грн. (в т.ч. ПДВ). Обладнання перед введенням в експлуатацію було змонтоване, в результаті чого понесені наступні витрати:

- нарахована заробітна плата робітникам, зайнятим монтажем – 250 грн.;
- проведено нарахування на фонд оплати праці робітників, зайнятих монтажем;
- використано будівельні матеріали на суму 70грн.

В лютому була нарахована амортизація по безкоштовно отриманому обладнанню.

Необхідно відобразити операції в бухгалтерському обліку підприємства із застосуванням спрощеного плану рахунків.

Завдання 6.

На балансі підприємства – суб'єкта малого підприємництва обліковується виробниче обладнання, непридатне для подальшого використання. У висновку ремонтної майстерні про пошкодження обладнання сказано, що в разі проведення ремонту необхідні витрати складуть суму. Більшу. Ніж

вартість нового обладнання. Тому на підприємстві прийнято рішення про списання даного обладнання.

Первісна вартість обладнання – 15000грн.. сума нарахованого зносу – 8000грн. Після ліквідації оприбутковано металобрухт, вартість якого визначена

в розмірі 250грн. Витрати, пов'язані з проведенням робіт по ліквідації, склали 175грн.

Необхідно відобразити операції в бухгалтерському обліку підприємства з використанням спрощеного плану рахунків.

Завдання 7.

Підприємство оптової торгівлі – суб'єкт малого підприємництва в січні ц.р. безоплатно отримало сировину на суму 3000грн. В 14 лютому матеріальні цінності, що були раніше уцінені до 1500грн., були реалізовані за 1700грн., сума ПДВ – 340грн. Первісна вартість запасів до проведення уцінки становила 1600грн.

Необхідно відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку із використанням спрощеного плану рахунків та вказати первинні документи

Завдання 8.

Підприємством були придбані матеріальні цінності (запаси) в кількості 1000 одиниць вартістю 3600грн. (в т.ч. ПДВ). Працівником підприємства було розкрадено 10 одиниць цих матеріальних цінностей. При цьому провину свою він визнавав та відшкодував нанесену шкоду шляхом внесення грошових коштів в касу підприємства.

Необхідно відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку із використанням спрощеного плану рахунків.

V. ТЕСТИ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Суб'єктами малого підприємництва-юридичними особами є:
 - а) суб'єкти підприємницької діяльності, в яких середньооблікова чисельність працюючих за календарний рік не перевищує 50 осіб;
 - б) суб'єкти підприємницької діяльності, в яких середньооблікова чисельність працюючих за календарний рік не перевищує 100 осіб;
 - в) суб'єкти підприємницької діяльності, в яких обсяг річного валового доходу не перевищує 50 тис. євро;
 - г) суб'єкти підприємницької діяльності, в яких обсяг річного валового доходу не перевищує 1 млн. грн.

2. Закон України "Про підприємства" визначає критерії віднесення, господарюючих суб'єктів до:
 - а) суб'єктів малого підприємництва;
 - б) малих підприємств;
 - в) акціонерних товариств.

3. Критерії віднесення господарюючих суб'єктів до СМП визначені:
 - а) Законом України "Про підприємства";
 - б) Законом України "Про державну підтримку малого підприємництва";
 - в) Указом Президента "Про державну підтримку малого підприємництва".

4. СМП не можуть бути:
 - а) товариства з обмеженою відповідальністю;
 - б) акціонерні товариства;
 - в) фінансові установи.

5. Малі підприємства можуть вести бухгалтерський облік витрат з використанням рахунків:

- а) лише класу 9;
- б) лише класу 8;
- в) обидва варіанти правильні.

6. Регістри для обліку майна малих підприємств включають в себе:

- а) 9 відомостей;
- б) Книгу обліку господарських операцій та 3 відомості;
- в) 7 журналів та 17 відомостей;
- г) всі варіанти правильні.

7. СМП можуть обрати:

- а) звичайний порядок оподаткування;
- б) сплату єдиного податку за ставкою 6%;
- в) сплату єдиного податку за ставкою 10%;
- г) всі відповіді правильні.

8. Яку ставку єдиного податку обере суб'єкт підприємницької діяльності - юридична особа, який перейшов на спрощену систему оподаткування, у разі сплати ПДВ без урахування акцизного збору:

- а) 6% суми виручки від реалізації продукції;
- б) 10% суми виручки від реалізації продукції.

9. Просту форму бухгалтерського обліку застосовують малі підприємства, що:

- а) здійснюють на місяць не більше 125 господарських операцій, що не мають виробництва продукції і робіт, пов'язаних із великими матеріальними витратами;
- б) здійснюють на місяць не більше 50 господарських операцій;
- в) здійснюють на місяць не більше 500 господарських операцій, що не мають виробництва продукції і робіт, пов'язаних із великими матеріальними витратами;

г) здійснюють на місяць не більше 100 господарських операцій, що не мають виробництва продукції і робіт, пов'язаних із великими матеріальними витратами;

10. Просту форму бухгалтерського обліку використовують суб'єкти малого бізнесу, які здійснюють:

- а) не більше 100 господарських операцій в місяць;
- б) більше 100 господарських операцій в місяць;
- в) більше 300 господарських операцій в місяць;

11. При використанні простої форми обліку обов'язковим є ведення наступних облікових реєстрів:

- а) Книги обліку господарських операцій за формою К-1;
- б) відомостей В-1, В-5, В-8;
- в) відомостей В-1, В-2, В-8;
- г) відомостей В-4, В-5, В-8;

12. Суб'єкти, які обрали форму бухгалтерського обліку з використанням реєстрів обліку майна малого підприємства ведуть облік з використанням наступних реєстрів:

- а) Відомостей В-1 - В-9;
- б) Відомостей В-1 - В-8;
- в) Відомостей В-1 - В-10;

13. Книга обліку господарських операцій при простій формі б/о виступає, як реєстр:

- а) синтетичного обліку;
- б) аналітичного обліку;
- в) синтетичного і аналітичного обліку.

14. Облік основних засобів, нематеріальних активів та амортизаційних відрахувань ведеться у :

- а) відомості В-5;
- б) відомості В - 1;
- в) відомості В-8;
- г) немає правильної відповіді.

15. Отримання основних засобів відображають бухгалтерським записом:

- а) Дт68 Кт10
- б) Дт10 Кт68
- в) Дт15 Кт68
- г) Дт10 Кт 15

16. Нарахування амортизації основних засобів проводиться:

- а) щомісяця;
- б) щоквартально;
- в) щорічно.

17.Нараховано амортизацію основних засобів:

- а)Дт13Кт10
- б)Дт84 Кт10
- в)Дт84 Кт13
- г)Дт85 Кт13

18. Списано залишкову вартість основних засобів:

- а)Дт13 Кт10
- б)Дт23 Кт10
- в)Дт84 Кт10

19. Оприбутковано нематеріальні активи:

- а)Дт15 Кт68
- б)Дт10 Кт68
- в)Дт12 Кт15

20. Облік запасів на малому підприємстві ведеться у:

- а) відомості 1;
- б) відомості 8;
- в) відомості 2;
- г) немає правильної відповіді

21. Запаси, призначені для використання протягом короткого періоду, визнаються активом за умови:

- а) існує імовірність одержання підприємством в майбутньому економічної вигоди від їх використання;
- б) вартість запасів можна достовірно визначити;
- в) враховуючи обидві попередні умови.

22. До первісної вартості запасів включають :

- а) вартість посередницьких послуг, пов'язаних з придбанням запасів;
- б) відсотки за користування комерційними кредитами ;
- в) вартість послуг транспортної організації по перевезенню запасів.

23. Метод ФІФО полягає у:

а) визначенні фактичної собівартості запасів за вартістю перших за часом

закупок одиниць;

б) визначенні фактичної собівартості запасів за вартістю останніх за часом

закупок одиниць;

- в) застосуванні норм витрат на одиницю продукції;

24. Нормативний метод полягає у:

а) визначенні фактичної собівартості запасів за вартістю перших за часом закупок одиниць;

- б) визначенні фактичної собівартості запасів за вартістю останніх за

часом закупок одиниць;

в) застосуванні норм витрат на одиницю продукції.

25. Приймання запасів за кількістю передбачає визначення:

а) фактичної наявності і стану запасів, встановлення їх реального фізичного

стану і оцінки;

б) якості запасів за встановленим зразком, перевірку їх комплектності;

в) точної кількості запасів. Що надійшли, їх відповідності даним супровідних документів.

26. Списано собівартість реалізованих виробничих запасів:

а) Дт79 Кт20

б) Дт20 Кт68

в) Дт70 Кт20

27. Облік грошових коштів на малому підприємстві ведеться у:

а) відомості 5;

б) відомості 3;

в) відомості 7;

г) немає правильної відповіді.

28. Порядок ведення касових операцій в національній валюті в Україні поширюється на :

а) всіх юридичних і фізичних осіб;

б) тільки на фізичних осіб;

в) на юридичних осіб, крім банків і підприємств зв'язку, та на фізичних осіб.

29. Підприємство має право відкривати в банку:

- а) лише один рахунок;
- б) не більше трьох рахунків;
- в) необмежену кількість рахунків.

30. Для обліку витрат виробництва і капітальних вкладень відкривають :

- а) відомість В- 6;
- б) відомість В-3;
- г) немає правильної відповіді.

VI. ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ.

1. Основи побудови бухгалтерського обліку на підприємстві малого бізнесу.
2. Складання бухгалтерської звітності на підприємствах малого бізнесу.
3. Форми обліку на підприємствах малого бізнесу.
4. Особливості складання Звіту про фінансові результати (форма № 2-м).
5. Фактори, які впливають на побудову обліку на малих підприємствах.
6. Особливості складання бухгалтерського балансу(форма № 1-м).
7. Організація робіт по складанню бухгалтерської звітності та її здачі користувачам (податковій інспекції, власникам та іншим).
8. Особливості побудови обліку на малих підприємствах торгівлі.
9. Використання планів рахунків на підприємствах малого бізнесу.
10. Облік наявності та руху товарів, їх документальне оформлення та оцінка.
11. Основи побудови обліку власності засновників на підприємствах малого бізнесу.
12. Облік затрат обігу та їх розподіл і списання.
13. Особливості побудови обліку грошових коштів у касі та на рахунках у банку.
14. Аналітичний і синтетичний облік формування фінансових результатів від реалізації на підприємствах різних видів діяльності.
15. Розкрийте особливості ведення обліку спрощеної системи оподаткування юридичних осіб - суб'єктів малого підприємництва.
16. Охарактеризуйте особливості побудови обліку виробничих запасів на малих підприємствах.
17. Поняття єдиного 6 % податку на підприємствах малого бізнесу.
18. Облік кредитних операцій та позичкових коштів на підприємствах малого бізнесу.
19. Особливості побудови обліку праці та її оплати на малих підприємствах.

20. Особливості побудови обліку затрат на підприємствах малого бізнесу.
21. Особливості обліку основних засобів на малих підприємствах.
22. Облік цінних паперів.
23. Облік інших власних коштів на підприємствах малого бізнесу.
24. Облік наявності та руху товарно-матеріальних цінностей на підприємствах малого бізнесу.
25. Поняття єдиного 10 % податку на підприємствах малого бізнесу.
26. Облік розрахунків з підзвітними особами, різними дебіторами і кредиторами на підприємствах малого бізнесу.
27. Особливості обліку наявності та руху МШП.
28. Облік розрахунків з постачальниками і покупцями на підприємствах малого бізнесу.
29. Облік використання робочого часу та виробітку на підприємствах різних видів діяльності.
30. Документальне оформлення руху запасів.
31. Облік зносу основних засобів на підприємствах малого бізнесу.
32. Облік розрахунків по оплаті праці та інших виплатах.
33. Зведений облік – як узагальнення даних бухгалтерського обліку.
34. Облік операцій по страхуванню персоналу розрахунки з фондами.
35. Облік амортизаційних відрахувань.
36. Фінансова звітність СМП.
37. Особливості побудови обліку виробничих запасів у малому бізнесі.
38. Особливості обліку основних засобів у малому бізнесі.
39. Особливості побудови обліку фінансових результатів на підприємствах малого бізнесу.
40. Облік нематеріальних активів.

VII. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал дисципліни різного характеру і рівня складності, засвоєння якого відповідно перевіряється під час поточного контролю і на іспиті.

Алгоритм розробки та встановлення критеріїв і норм оцінок відображає такі організаційно-методичні комплекси:

- розробка і встановлення узагальнених ознак кожної оцінки з дисципліни;
- опис, узагальнення і систематизація сукупності типових помилок, що допускають студенти з даної дисципліни;
- якісний поділ помилок на грубі та недоліки;
- систематизація помилок за окремими розділами і темами дисципліни:
- встановлення норм оцінок залежно від кількості і різноманітного поєднання допущених студентом помилок;
- розробка методичних вказівок щодо застосування встановлених критеріїв і норм оцінок;
- доведення до студентів встановлених критеріїв і норм оцінок.

При розробці критеріїв системи оцінювання якості навчання враховується 3 основні компоненти:

- 1.Рівень знань;
- 2.Навики самостійної роботи;
- 3.Вміння застосувати знання на практиці.

Рівень знань.

Оцінюється:

- глибина і міцність знань;
- рівень мислення;
- вміння синтезувати знання по окремих темах;
- вміння складати розгорнутий план відповіді;
- давати точні формулювання;
- правильно користуватись понятійним апаратом;
- культура відповіді (грамотність, логічність і послідовність викладу);
- застосування навичок і прийоми виконання практичних завдань.

Навики самостійної роботи.

Оцінюється:

- навички пошуку необхідної літератури;
- орієнтація в потоці інформації по обраній спеціальності;
- навички ведення записів (складання простого і розгорнутого плану, конспекту, реферату, виступу), а також навички науково-пошукової роботи.

Вміння застосувати знання на практиці.

Оцінюється:

- реалізація знань на практичних, семінарських заняттях;
- реалізація знань при розв'язанні конкретних виробничих завдань.

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється на основі результатів поточного контролю і підсумкового модульного контролю знань (іспиту).

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння вивченого матеріалу, перевірка навичок виконання розрахункових робіт та тестів, перевірка здатності осмислити зміст теми чи розділу, уміння публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Оцінювання здійснюється за 10 бальною шкалою.

Об'єктом оцінювання поточного контролю знань студента є:

а) систематичність та активність роботи на семінарських (практичних) заняттях;

б) виконання модульних (контрольних) завдань.

в) виконання завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль знань проводиться із застосування таких методів:

- опитування студентів на семінарських і практичних заняттях;
- перевірка виконання індивідуальних завдань, ведення конспектів лекцій і підготовки до практичних занять;
- проведення тестування, письмових контрольних робіт по основних розділах курсу.

З метою перевірки засвоєння студентами матеріалу по важливіших розділах дисципліни, а також для надання студентам можливості набути практичних навичок письмового викладу навчального матеріалу з точки зору його повноти, правильності, логічної послідовності та оформлення, передбачено обов'язково виконати два модульних (контрольних) завдань, результати яких враховуються при підсумковому оцінюванні знань.

Завданням підсумкового контролю є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни.

Оцінювання здійснюється за 10 бальною шкалою.

Об'єктом оцінювання підсумкового контролю знань студента є:

а) рівень засвоєння теоретичних основ дисципліни та законодавчої бази курсу,

б) володіння практичними навичками вирішення виробничих завдань;

в) вміння використовувати творчий підхід до проблемних ситуацій.

Поточний контроль знань проводиться із застосування таких методів:

- проведення атестації знань письмово, тривалістю 2 учбові години;
- проведення захисту розв'язаних наскрізних виробничих ситуацій.

Загальна підсумкова оцінка складається з суми балів за результати

поточного контролю знань та за виконання завдань, що виносяться на модулі контролю знань (іспит).

Підсумковий контроль знань проводиться у формі письмових модулів контролю знань, результати яких мають вагу іспиту. Допуск до екзамену оформляється викладачем, який проводить практичні заняття (за рішенням засідання кафедри). Його отримують студенти, які не мають пропусків і незадовільних оцінок, або студенти, які відпрацювали пропущені теми і перездали свою заборгованість.

Модуль контролю знань проводиться на основі екзаменаційних білетів затверджених кафедрою, що включають теоретичні та практичне завдання.

Студенти, які беруть активну участь у роботі гуртків, подають наукові роботи на конкурси та олімпіади, за рішенням керівника курсу, додатково можуть отримати 2 бали за участь в науковій роботі.

Оцінювання знань студентів у формі підсумкового модульного контролю здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю знань.

На модуль контролю знань виносяться вузлові питання, типові та комплексні завдання, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосувати їх при вирішенні практичних завдань.

Оцінка “10”, “9” балів ставиться у тому разі, коли студент:

а) системно, ґрунтовно і всебічно висвітлює сутність економічних явищ і процесів; чітко сформулював поняття і терміни; обґрунтував методичні принципи і підходи до розв’язання передбаченого завданням питання;

б) виявив знання законодавчих актів і нормативно-правових документів;

в) логічно, послідовно і правильно розв’язав задачу, зробив необхідні визначення і висновки, що впливають з одержаного результату (розв’язку).

Оцінка “8”, “7” балів ставиться у тому разі, коли студент:

а) вірно, але поверхово розкрив сутність економічних явищ і процесів; сформулював поняття і терміни в основному правильно, але з допущеними помилками; правильно описав методику розв’язання передбачених завданням питань, але поверхово розкрив їх сутність і взаємозв’язок;

б) не показав ґрунтовних знання законодавчих актів і нормативно-правових документів;

в) при розв’язанні завдань правильно визначав хід розв’язання, але допустив помилку.

Оцінка “6”, “5” балів ставиться у тому разі, коли студент:

а) знає теоретичні основи дисципліни;

б) має низький рівень практичних навичок;

в) достатньо в незначній мірі володіє творчим підходом до вирішення завдань або зовсім не володіє ним.

Оцінка “4”, “3” балів ставиться у тому разі, коли студент:

а) не розкрив сутності економічних явищ і процесів;

б) зовсім не дав визначення понять і термінів;

в) в основному невірно обґрунтував методологічні принципи до розв'язання передбаченого завданням питання;

г) не знайомий із законодавчими актами і нормативно-правовими документами;

е) не розв'язав задачі; не зробив основних розрахунків та необхідних визначень висновків.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з середньої з суми балів за результатами поточного контролю знань та за виконання завдань, що виносяться на іспиті зваженої на кількість годин у кожному змістовому модулі (за умови, що на іспиті студент набрав не менше "5" балів).

Якщо на іспиті студент набрав менше "5" балів, а отже отримав незадовільну оцінку він має право повторно складати іспит.

Студенти, які не з'явилися на екзамен без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку і мають академічну заборгованість.

Перескладання іспиту з дисципліни дозволяється двічі, але якщо студент не пересклав іспит двічі, то він зобов'язаний повторно вивчити дисципліну і знову скласти іспит (востаннє).

До відомості обліку поточної і підсумкової успішності заносяться сумарні результати в балах поточного контролю та іспиту з урахуванням вимог, що викладені вище.

Переведення даних 10-бальної шкали оцінювання в національну 4-х бальну шкалу та за системою ECTS здійснюється в наступному порядку:

Оцінка ECTS	Визначення	Університетська шкала	Національна шкала	
			Екзамен	Залік
A	ВІДМІННО	10, 9 відмінно	відмінно	зараховано
B	ДУЖЕ ДОБРЕ	8 добре	добре	
C	ДОБРЕ	7 добре		
D	ЗАДОВІЛЬНО	6 задовільно	задовільно	
E	ДОСТАТНЬО	5 задовільно		
FX	УМОВНО НЕЗАДОВІЛЬНО	4, 3 незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно	не зараховано
F	БЕЗУМОВНО НЕЗАДОВІЛЬНО	2, 1 незадовільно з обов'язковим повторним курсом		

VIII. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.1999 р. № 996 // Бухгалтерський облік і аудит.-1999.- № 6.-ст.9-13
2. Закон України “ Про господарські товариства” № 1576-ХІІ від 19.09.1991 р. // Бухгалтерія: Збірник систематизованого законодавства.-2002.- № 11.- с. 33-47.
3. Закон України “Про оподаткування прибутку підприємств” від 27.05.1997 р. № 283/ 97 – ВР // Закон і бізнес.-1996.- № 53-54;
4. Закон України “ Про ліцензування певних видів господарської діяльності” № 1775-ІІІ від 01.06.2000р. // Бухгалтерія: Збірник систематизованого законодавства.-2002.- № 11.- с. 47-58.
5. Закон України “Про податок на додану вартість” // Урядовий кур’єр 1997р., №80-81
6. Закон України “ Про підприємництво” № 698 від 07.02.1991р. // Бухгалтерія: Збірник систематизованого законодавства.-2002.- № 11.- с. 6-11.
7. Закон України “ Про підприємства в Україні ” № 887-ХІІ від 27.03.1991р. // Бухгалтерія: Збірник систематизованого законодавства.-2002.- № 11.- с. 18-33.
8. Закон України « Про податок з доходів фізичних осіб» від 22.05.2003р.// Податки і бухгалтерський облік. - серпень, 2003/ № 63 (621).- с.2-51
9. Указ Президента України “ Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб’єктів малого підприємництва” із змінами і доповненнями , внесеними Указом Президента України від 28.06.1999 р. № 746/99 //Все про бухгалтерський облік .-№ 106 (774), 2002.- с. 5-12.
- 10.План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій
- 11.План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій суб’єктів малого підприємництва , затверджений

- наказом МФУ від 19.04.2001р. № 186 // Бухгалтерський облік і аудит.- 2001.-№ 5.-с. 3-4.
12. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку : Довідник з бухгалтерського обліку. - Ужгород.: Інформаційно-видавниче агенство “ІВА”.2000.
 13. Положення “Про ведення касових операцій у національній валюті в Україні” затв. Постановою Правління НБУ № 72 від 19.02.2001р. // Бухгалтерія №33 від 14.08.2003р., с. 23-34
 14. Постанова КМУ “Про норми відшкодування витрат на відрядження в межах України та за кордон”// Бухгалтерія 1999 р. №47, зі змінами і доповненнями.
 15. Положення “ Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб’єктів малого підприємництва” затверджене МФУ 30.09.1998р. № 196 // Все про бухгалтерський облік № 106 (774) . 2002.- с. 33-46.
 16. Постанова КМУ “ Про порядок державної реєстрації суб’єктів підприємницької діяльності” № 740 від 25.05.1998р. // Бухгалтерія: Збірник систематизованого законодавства.-2002.- № 11.- с. 13-14.
 17. Інструкція “Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті України “ (Бухгалтерія 2001 р.№20/1)
 18. Інструкція “Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті України “ № 69 //Бухгалтерія 2001 р.№20/1)
 19. Інструкція з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей , грошових коштів і документів, розрахунків та інших статей балансу. Затв. ДКУ 30.10.98 р., № 90 // все про бухгалтерський облік .- 1998.- № 118 (300).- с. 15-21
 20. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів , затв. наказом МФУ від 30 вересня 2003р. № 561 // Бухгалтерський облік і аудит. - 2003.- № 10.- С. 3-13
 21. Бухгалтерський облік в Україні. Навчальний посібник. Нормативно-практичні матеріали. За ред. Р.Л. Хом’яка .- Львів: Національний

- університет “Львівська політехніка” (Інформаційно-видавничий центр “Інтелект + “ Інституту післядипломної освіти), “Інтелект-Захід”, 2001.- 728 с.
- 22.Бухгалтерський облік та фінансова діяльність в Україні: Навчально-практичний посібник / За ред. С.Ф. Голова .- Дніпропетровськ, ТзОВ "Баланс - Клуб", 2000.-768 с.
- 23.Довідник приватного підприємця / За ред. В.Д. Кольги. - К.: Літера ЛТД.. 2001.-224 с.
- 24.Дупай М.М. , Денчук П.Н., Питель С.В. Організація, облік, звітність та оподаткування малого бізнесу: Навчальний посібник. – Тернопіль: Астон, 2002.-222 с.
- 25.Завгородний В.П. Настольная книга бухгалтера малого бизнеса.- К.: ВИРА – Р ; Дакор, 2000, 608 с.
- 26.Костюк Д. Бухгалтерський облік на малих підприємствах згідно з П(С)БО . – 4-те вид., доп. і перероб.- Х.: Фактор, 2001.- 204 с.
- 27.Матвійів М.Я. , Хомин П.Я. Спрощена форма обліку на малих підприємствах за стандартами: Монографія.- Тернопіль: ВАТ “Поліграфіст”, 2001.- 176 с.
- 28.Організація бухгалтерського обліку. Навчальний посібник для студентів спеціальності 7.050106 “облік і аудит” / Ф.Ф. Бутинець, О.В. Олійник, М.М. Шигун, С.М. Шулепова; 2-е вид., доп. і перероб.- Житомир: ЖІТІ, 2001. – 576 с.
- 29.Пархоменко В., Голов С.Організація бухгалтерського обліку за спрощеним Планом Рахунків // Бухгалтерський облік і аудит.- 2001.- № 5.- с. 5-17.
- 30.Савченко О. Єдиний податок.- 8-е вид., перероб., і доп. – Х.: Фактор, 2002.- 192 с.